

# Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
telefon száma 124.

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.  
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

## A szentlőrinci gyümölcsösök

közt ma délelőtt küldöttségjárás volt. Kiszállt a vármegye, meg a város hatósága. Leereszkedők, kegyesek voltak. Jöttek, hogy lássanak.

Egyébb baj nem történt. A hatósági küldöttekbe ott volt, mondhatni, a teljes érdekelttség. Panaszok, akik hatóságaink köznyelvére, mulasztásai miatt rengeteg kárt szenvedtek tavaly is és most is a vízáradások folytán. Azon vizek folytán, amelyek, hogy rengeteg kárt tettek, tisztára csak a hatóságok voltak az okai.

Három-négyszáz érdekeltnek körülbelül három-négyszáz ezer koronányi kára van ezen a területen. Nagyon-nagy összeg, amelyért különösen ebben a nagyvilágban - érdemes még zúgolódni is.

Ez az érdekelttség már egy esztendője, hogy zúgolódik. Igazán hangosan, úgy, hogy akinek füle van, nagyon meghallhatta.

Nohát hiszen történt is valami. Most a múlt héten, amikor már újra ránk szakadt az ár.

A város polgármestere tett, amit tehetett. E hegyterületet át meg át-árkoltatta a város költségén. Folytak is onnan most a vizek minden oldalról. Csak hogy az a főbaj, hogy nem jöhet tovább a vasutöltésénél. Mert a vasutöltés feltartóztatja - mondhatni - az egész fakadék vizet s részint összegyűjti ott a töltés mellett, részint visszaduzzasztja a gyümölcsösök közé.

Ugy áll most a helyzet, hogy ha csak néhány napon át az a sok fakadó víz a vasuti töltésen keresztül nem tud tovább jönni, a beálló meleg napok után nem marad ebben az egész gyümölcsös hegyben - egyetlen fa se. Mindmind kipusztul, kiöli a víz. A mint már ezer meg ezer fát kipusztított.

Ezt az állapotot ma színről-színre látta úgy a városi, mint a vármegyei kiküldött hatóság.

Hogy ily körülmények közt mit kellene tenni, nagyon is látható s tudható. Nem kellene ehhez se szakértői külön tudomány, se több huza-vona, de leginkább nem kellene több - halogatás.

Csak hogy ott van ám a legnagyobb bökkenő, ha - intézkedni kéne. Mert - mi türes-tagadás - ez az intézkedés az Arad-Csánádi Vasutak ellen szólna. Sőt nemcsak szólana, hanem követelne is, még pedig anyagi kötelezettséget.

Hát ez a bökkenő, még pedig olyan, hogy ebbe pusztul bele annak a három-négyszáz családnak három-négyszáz ezer koronát tevő verejtékezése.

Mert ez a vasúttársaság - ma is tapasztalhattuk - hatóságaink előtt különösen dédelgett - ne-bántás virág lett.

Mikor arról van szó, hogy ez a társaság teljesíti-e törvényes kötelezettségeit, mintha csak ott lebegne hatóságaink előtt a veszedelmes mementó: - vigyázzni, - törékeny!

A szentlőrinci egész gazdaságnak nincs egyéb baja, minthogy a vasuti töltés megakadályozza a felgyülemlett fakadó viznek a lefolyását. Az egész hosszú vasuti töltésen keresztül egyet enyeg 30 centiméteres olyan átereszt van és olyan magasságban, melyről csak a vak nem látja, hogy az nem képes s nem elegendő a túlpan felgyülemlett viz áteresztésére s levezetésére.

Bővebb s lentebbi szintben való áteresztések volna szükségese, hogy a rengeteg vizet levezethessék.

A törvény ezt köteleességévé is teszi a vasúttársaságnak. A törvény parancsa olyan világos, hogy vitás se lehet. A vasut még se tesz semmit, sőt kineveli az érdekeltiséget, amikor ez joga tudatában követelni mer.

A törvény világos. Ezt tudják hatóságaink is. Tudják azt is, hogy köteleességé a vasut nem teljesíti. Mégsem intézkednek s köteleességükön hiven mégsem parancsolnak a vasúttársaságnak.

Mert a vasúttársaság hatalmas társaság s emberei befolyásos urak.

Mi is lenne akár a város polgármesterével, akár a vármegye alispánjával, ha egyszer a közönség igaz érdekében sikra szállának, vagy éppen követelőzőnének ettől a hatalmas vasúttársaságtól.

Már ez így megy nálunk szép Magyarországon. Elveszhet, pusztulhat a közönség minden érdeke, ezek megmentéséről szó se lehet akkor, amikor ez a megmentés a hatalmasnak s más nagy uraknak érdekébe vág!

## Bulgária véromlása.

### Románia előnyomulása.

### A törökök is mozgolódnak.

#### Haldoklik a szerb király.

Bulgária szorongatott helyzetén vérszemet kaptak a törökök is és követelik vissza Drinápolyt, különben pedig hadaiknak az elfoglalt területre való bevonulásával fenyegetőznek.

Drinápoly visszaadásáról természetesen szó sem lehet. Ezt a várost a bolgárok hősi küzdelem

után foglalták el és rá való jogát elismerte a hatalmak londoni konferenciája is. A bolgárok helyzete ma akármilyen gyöngye is a számos oldalról való támadások miatt, a törökök reménye hiába csillan föl. Velük végeztek. Az ő sorsukon Bulgária jövője vajmi keveset változott már.

Bulgária pedig közben keresi a békés kibontakozás útját, amelyet újabban Oroszország nélküli akar megtalálni. Annál is inkább, mert Szerbia részéről is nagy hajlandóság mutatkozik illetően megoldásra. Románia pedig, miután megkapja a balkán háboruban tanúsított semlegessége miatt a szilisztriai területet, nem fog tovább menni hadműveleteiben.

Igy remélhető, hogy a béke legközelebbi jövőben a Balkánon újra helyre áll.

#### Románia előnyomulása.

A román hadsereg előnyomulásától nem adtak ki hivatalos jelentést. A román csapatok egyre nagyobb tömegben lépnek át a bolgár határon s előnyomulnak valószínűleg Dobrics felé, a mely várost még ma meg fognak szállni. A román hadvezetőségnek az a célja, hogy véglegesen okkupálja a turtukáj-balcsiki területet és lehetőleg nagy bolgár területet foglaljon el ideiglenesen, a míg a béke a hadviselő felek között alá lesz írva és a bolgár hegemonia lehetetlenné lesz téve. Eddig egyetlen hatalom sem tiltakozott Románia előnyomulása ellen.

Szilisztria megszállásáról érkező újabb jelentések szerint a várost az 5. huszárezred és a 23. gyalogezred szállotta meg. A városban 150 bolgár tartalékosot fogtak el. A mecsetekben többek között még használatlan fegyvereket találtak. A csapatok Szilisztria megszállása után folytatták az előnyomulást. A haderő egy része Debrics felé vette útját.

#### A törökök is mozgolódnak.

A párisi török nagykövetségen a török hadsereg közli akciójára vonatkozóan kijelentették, hogy a török hadvezetőségnek célja Drinápolyba előnyomulni és a várost megszállni. A török hadsereg együtt fog működni a görögökkel, a mely egyfelől Dedeagacs irányában, másfelől Macedonia felől fogja támogatni a török hadsereget. A török akcióban 17 hadosztály összesen 170 ezer emberrel fog részt venni. Hivatalos közlések szerint a török hadsereg, mely Buliából és Csataldzsából elnyomult, semmiféle ellentállásra nem talált.

#### Haldoklik a szerb király.

Péter szerb király napok óta súlyos betegen fekszik a belgrádi konakban. Régi szervi baja támadta meg újra az aggastyánt. Sondermayer dr., Szerbia tisztifő-

orvosa, kezeli a királyt akinek állapota oly rosra fordult, hogy komolyan féltik a katasztrófától. Hogy milyen komoly a helyzet, mutatja az is, hogy Sándor trónörökös, aki Üszkübben volt a szerb főhadiszálláson, táviratilag visszahívták Belgrádba. A király betegségét természetesen titkolják a nép előtt, de A Nap mulkori belgrádi jelentése óta nagy az izgatottság.

## Idegenek garázdálkodnak a makói piacon.

### A makói fogyasztók károsítása.

A makói piacon most már tovább valóban tarthatatlan állapotok uralkodnak, mert a fejletlen rendellenesség immár teljesen urrá lett és a vásárló közönség teljesen ki van szolgáltatva egyrészt az élelmiszer-uzsorásoknak, másrészt pedig azoknak az idegen kereskedőknek, akik valósággal elárastották a piacot.

A piaci árak nálunk már régebben felszöktek és semmiképpen sem simultak sem a termés bőségéhez, sem a szezonhoz és máskor is megesett nálunk, hogy akkor volt legdrágább Makón valamelyik élelmiszernek az ára, amikor legtöbb volt belőle a piacon.

A legutóbbi egy-két hét alatt azonban olyan dolgok történnek a makói piacon, amelyek miatt igazán joggal zudultak föl a fogyasztók.

Hetek óta néhány idegen kereskedő telepedett itt le és minden nap már a kora reggeli órákban összevásárolják a gyümölcsöt és nyomban szállítják tovább.

Mire aztán a helybeli fogyasztók hét nyolc órák a piacra mennek, vagy egyáltalában nincs gyümölcs a piacon, vagy lehetetlenül magas árakat kérnek érte.

Nagyon szép volna az, hogy a makói piac ekszportáljon gyümölcsöt Budapestre és a külföldre, de ehhez az kellene előbb, hogy a helyi szükséglet kielégítést nyerjen, de olyan ekszport, amely a helybeliek elől elvoja a fogyasztásra szükséges élelmiszereket, nem egészséges állapot.

Az elővásárlási tilalom behozatalakor éppen a gyümölcsöt vette ki a város a tilalom alól, de nem gondoskodott ez irányban a közönség szükségleteinek biztosításáról.

Itt tennie kell valamit a hatóságnak, mert a helybeliek nem maradhatnak gyümölcs nélkül egy régebb szabályzat hiányos, vagy a mi viszonyainkra nem illő rendelkezése miatt.

De nemcsak az egyes emberek érdekeit sértik ezek az állapotok, hanem magát a várost is, mert idegen kereskedők ütik föl a tanyát és szereznek nagy hasznot

anélkül, hogy a város terhehez hozzájárulnának. Ha tehát a község érdekei nem adnak elég okot a gyors és erélyes intézkedésre, talán a városi jövedelmek miatt kellene tennie valamit a hatóságoknak.

## Leütötte a mostoha lányát.

Véres családi jelenet Cigánybécében.

Véres családi jelenet játszódott le tegnap délután Cigánybécében, ahol egy mostoha apa egy vasdoronggal leütötte mostoha lányát, kit súlyos sebével a kórházba ápolnak.

A véres esetről tudósításunk a következő:

Cigánybécében az Aulich-utcában laknak Koczás János és felesége mostoha apjával Szántó Sámuellel. Koczásék között állandó volt a veszekedés. A menyecske nagyon pörgős nyelvű volt s vasárnap délbe is összezördült az urával.

Javában folyt a perpatvar, mikor az öreg Szántó is beleszólt a vitába s leszólta mostoha lányát. A menyecske most már az öreg ellen fordult s annak magyarázott egy kis „nyelvtant”.

Az öreg szántó egy darabig elhallgatta a szapora nyelvűt, de aztán megunva, felkapott egy a kotárka mellett levő vasrudat s azazal egy fejbévágta az asszonyt, hogy az menten elnyult a földön. Az öreg most már annyira elvakult dühében, hogy nekiment az eszmé ellenül heverő asszonynak s kitudja, mit csinált volna, ha idejekorán le nem fogják.

A súlyosan megsérült asszonyt felloccsolták. Megjelent a helyszínen Diósszilágyi dr. is, aki bekötözte az asszony sebeit, akinek állapotja súlyos bár, de nem válságos. A merénylő mostoha apát feljelentették a rendőrségen, ahol ellene megindult az eljárás.

## NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Julius 15. Kedd Róm, kath. Henrik, Protestáns Henrik, Görkath. Julius 1. Nap két 4 óra 15 perokor, nyugszik 7 óra 55 perokor. Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Tulnyomóan száraz idő várható további hőemelkedéssel. Sürgönyprognózis: Melegebb, száraz. Déli hőmérséklet: 23. 5. C.

- Kinevezés. A pénzügyminiszter Marosy Imrét a makói kir. adóhivatal ellenőréi főellenőrré nevezte ki. A kinevezés ismerősei körében meglelégedést kelt, mert egy szorgalmas tisztviselőt ért a miniszter kitüntetése.

- Biztosítási család Dombíratoson. A rossz pénzügyviszonyokat még Dombíratoson is megérik. Különösen megérezte ezt ifj. Juhász Pál, akinek pár száz koronára volt szüksége s sehogy sem tudta megszerezni. Gondolt egy nagyot s merészet. Jól bebiztosította a házat s mikor azok a nagy sűrű villám-lások megestek, fölgyújtotta s ráfűgta az istennyilára a gyújtogatást. Fel is vette volna a biztosítási díjat, ha a csendőrség, mely a tűz

után erélyes vizsgálatot indított, ki nem nyomozza, hogy a tüzet a gazda maga okozta, aki gyújtogatásával nemcsak magát, hanem mellette lakó szomszédasszonyát is érzékenyen megkárosította, mert a tűz elpusztította takarmányát is. A spekuláló gazdát biztosítási csalásért feljelentették a bíróságnál.

- Ha rosszul megy a korcsma. Pár hóval ezelőtt Deutsch Zsigmond aradi ember korcsmát nyitott Mezőkovácsházán. Megrendelte a sok jóféle italt, persze hitelbe, a szegedi szesznagykereskedőtől, de bezzeg nem kellett senkinek. Naphosszant tresen állott a korcsma. Mikor aztán Deutsch látta hogy sehogysem megy a korcsma, egy szép holdvilágos estén kocsi pákolt a butorát, holmiat meg a korcsma ital készletét s megszökött Mezőkovácsházáról. Aradra ment, hol az italokat potom aron eladta. A hitelezők megtudták Deutsch szökését, feljelentették hitelezési csalásért. Deutsch viszont azt mondja, hogy majd kifizeti ő még a hitelezőit, ha Isten megsegíti. Ilyen hosszú terminusbajozásban a hitelezők nem akarnak beleegyezni s így a csendőrség Deutsch Zsigmondot letartóztatta s átadta a bíróságnak.

- Védekezés az árvíz ellen. Az újszentlőrinci gazdák folytonos panaszkodásaira ma végre megmozdultak a hatóságok is. Tarnai Ivor alispánhelyettes, Dr. Dózsa Sámuel n. főügyész s Pekanovics Dániel városi főmérnök társaságában ma helyszíni szemlét tartott a gazdák gyűmölcsösei közt. Sokat láttak s mindent megérthettek, mert színről-színre előtűnik volt minden. Az érdekelte gazdaság három tagja kísérelte a bizottságot utjába s ismételte panaszaikat, amelynek jogosságát be is mutatták. A mai kirándulás is azonban — mint az alispánhelyettes jelezte — csak privát jellegű volt. Színezete azonban világosan az volt, hogy a vasutársaságot kötelelességére aligha akarják szorítani úgy, amint kellene. De ha ma még csak privátim ez az érdeklődés, vajjon mikor jutunk hát odáig, amikor már hivatalosan is megpedig illő komolysággal, történik valami. Vagy bevarjuk az ősz, amikor már ezen a vidéken minden kipusztul? Ilyen lépésekkel csakugyan nem érünk oda el, ahova akarunk.

- Fosztogató fickó. Hunyecz Pál 12 éves kovácsházai fickó tegnap kiment az aratók munkáját bámulni. Ha csak ezt ette volna nem lett volna baj, de a gaz fickó megleste hová rakták le ruháikat az aratók. Odament s kifosztotta a szegény munkásokat. Kinek az óráját, kinek a kését, kinek meg a pénztét lopta el a gaz fickó, aki azonban nem sokáig örülhetett a zsákmánynak mert a károsult aratók feljelentésére a csendőrség kinyomozta a tolvaj fiut, kit valószínűleg a javító intézet fog majd leszkóztatni a lopásról.

- Megszűnt állapotbetegség. Öcsesán don megszűnt a lépfene járvány, miért is a hatóság feloldotta a forgalmi zárlatot.

- Azok a nagybányegyesi gyerekek. Összesen 12 nagybányegyesi gyereket terelt tegnap a csendőrség a község háza felé. Nem kell baracklopásra gondolni. A bányegyesi gyerekek egész más módját eszeltek ki a nagyok bosszantásának. Jó pattogós ostorokat készlettek s azokkal ugyancsak nagyokat durrogattak s riasztották a csordát. A szegény állatok az ostoros fiuktól megriadva, szerteszét szaladtak s nagy károkat okoztak. A 12 vásolt fickót jól megfenekelték a község házában s ostorait elszedték.

Ugy elvették a kedvöket a fickóknak, hogy azok többet nem pattogtatnak ostorokkal az utcán.

- A két Roza harca. Tiba Roza és Vári Roza két mezőkovácsházai asszony, mindketten régi haragosok s nagy természetűek. Tegnap a két asszony összeszóalkozott az utcán. Veszekedés közben Vári Roza revolvert rántott elő s lelővéssel fenyegette a másik Rozát, ha meg nem állítja a nyelvét. De hiszen megállott a magától is, mert annyira megijedt Tiba Roza, hogy nyomban eszméletlenül összeesett. A revolveres asszonyt a szomszédok fogták le s átadták a csendőrségnek, kik feljelentették a bíróságnál.

- Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi” férfi gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porto 30 fillér.

„Hez”, Budapest, VIII. Losonczi utca 13. Diszkrét szétküldés.

## Rablótámadás a nagybányegyesi utcán.

Két legény kirabolt éjjel egy gazdát.

Két fiatal suhanc vakmerő merényletet követett el. Tegnap éjjel a nagybányegyesi főutcán. Letepertek s kiraboltak egy nagybányegyesi gazdát. A rabolt pénzen aztán mulatni mentek. A vakmerő merénylőket a csendőrség ma letartóztatta, s megvasalva az ügyesség fogházába szállította. Az utcai merényletről tudósításunk a következő:

A nagy korcsmában iddögált Igrici János nagybányegyesi gazdálkodó. Már tul volt az éjfélen is, de azért a jó bor, s a korcsmárossal való beszélgetés olt tartotta Igricit. Olt voltak még a korcsmában Nagycselovszky András és Bulcserek Pál legények, kik midőn látták, hogy az öregnél sok pénz van, összebujtak s elhatározták, hogy kifosztják Igricit.

Ugy egy óra tájban távozott Igrici a korcsmából. Kint az utcán a fal mellett meglapulva már vártak, lestek rá a vakmerő legények. Alig haladt Igrici 10-11 lépést Nagycselovszky hátulról febevágta a másik legény pedig mint egy macska rávetette magát s leteperte a földre.

A rablótámadás embernek nem is volt ideje védekezni, vagy segítségért kiáltani, mert a két legény lefogta s száját betömte. Mikor így ellátták a szegény gazdát, kiforgatták zsebeit s pénzt elrabolták.

A rabolt pénzen a legények hűségesen megosztottak s otthagyták az országút árkaiba felrengő kirabolt Igricit aki magához térve nagy keservesen haza czamogott s a csendőrköz csak reggelament el elpanaszolva megraboltatását.

A csendőrök úgy 9 órára már elis csipték rablós legényeket, kik a pénzből csak amit költöttek, amennyiből az áldomás kikerült, mert áldomást ittak a gazok, a jólsikerült merénylet öröme.

A rabló legények nem tagadták. Beismerték tettüket. Vallomásuk alapján letartóztatták őket s átkísérték a bíróság fogházába.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalba.

## A MAKÓI PIACRÓL.

Minden olcsóbb, csak a kukorica drága.

A verőfényes szép időjárás, mely még mindig nem nevezhető nyárnak, megtette a hatását az árakat illetőleg, melyek a kukorica kivételével, csökkentek.

A makói piacon vasárnap a buza ára 20 koronába került métermázsánként, míg a budapesti gabonátörsdén 22 koronát fizettek a kukorica métermázsájáért.

A kukorica ára változatlanul szilárd és drága. Budapesten 15 korona Makón két koronával drágább 17 koronába kerül métermázsája.

A hagymaárak is csökkentek a vasárnapi piacon. A vasárnapi piacon a vöröshagyma ára 4 és fél korona, a fokhagyma pedig 11 koronába került métermázsánként. A hagymaárak esése a bőséges termésben s a rendkívül nehéz pénzügyviszonyokban leli magyarázatát.

## A makói titkos rendőrök.

Két iparoslegény szélhámossága

Még életbe sem lépett Makóvárosának új szervezési szabályrendelete, mely szerint a rendőrségnek három titkos rendőri állást rendszeresítenek, már is jelentkezett Makón két titkos rendőr. Két iparoslegény. Önként jelentkezett mind a kettő, hogy ugyanmily az ördög sem adott nekik megbízást és mégis munkába állottak. Nagyon természetes, hogy nem volt más céljuk, csak néhány könnyen hívó embernek a félre vezetése. Egy kis szélhámoskodás mind a kettőnek a dolga és már a rendőrség rájuk tette a kezét, így nem sokára el is nyerik méltó büntetésüket.

Az egyik titkos rendőr tegnap délután a járandó földéken járt, hol egy jól öltözött asszony a férjével sétált. Ezeket felszólította, hogy igazolják kiltüket, mert ő titkos rendőr.

Ez meg is történt, mit azonban a titkos rendőr nem tartott elégnak és felszólította mindkettőt, hogy kövessek a rendőrségre. Ezek engedelmessékedtek a felszólításnak és követék a titkos rendőrt. Mikor azonban a rendőrség kapujába értek szabadon engedte őket.

A bekísért házaspár azonban nem hagyta abba a dolgot, feljelentették bekísérőjüket, kit a rendőrök még a a főtéren elcsíptek és bekísértek, hol kiderült róla, hogy ő Jobb Mátyas szabóság. Cselekményére vonatkozólag előadta, hogy csak tréfált. Ezt a tréfát azonban, minthogy a háttérben bizonyosan valami eset lap-pangott, a rendőrség szigorúan meg fogja büntetni.

A másik szélhámos valami Müller Péter bácsmadarasi 28 éves asztalos legény, ki ezidő szerint Pfádlér János asztalos mester műhelyébe dolgozik.

Ez — tegnap Gera József honvédi lakos házába tért be és magát titkos rendőrnek adta ki és onnan egy Tokai Julianna nevű kis leánnyal osomagot küldött a vasúthoz, azután pedig eltávozott.

Mikor a vasutól visszajött bement Ince Sándor téglagyárába, hol szintén titkos rendőrnek adta ki magát. A téglagyári személyzetnek azonban gyanusnak tűnt fel a viselkedése, de meg nem is hitték el, hogy ő titkos rendőr, azért a rendőrségre telefonáltak, honnan egy rendőr ment ki a téglagyárhoz és fölön csípte a szélhámos asztalos legényt. Bekísérték őt is és megindították ellene az eljárást.

## A makói rendőrség már megint szerepel a pesti lapokban.

### Panaszkodnak az országos rendőrkongresszusnak.

Az „Est”-ben olvassuk, hogy ötvennégy rendőrtisztviselő gyűlt össze szombatra a győri rendőrkongresszuson az ország minden részéből. A kongresszus elnökségéhez száznál több távirat érkezett, a melyben a hivatalukban elfoglalt rendőrtisztviselők jelentik be részvételeiket és igazolják távoimaradásukat.

A kongresszusi közgyűlést megelőzőleg dr. Angyal Armand kir. tanácsos elnökléte alatt szombaton délután öt órakor választmányi ülést tartottak. Ez ülést, melyen a királyi tanácsossá kinevezett elnököt ünnepezték, egy keserű hangon megírt távirat zavarta meg, melyet a makói rendőrtisztviselők küldöttek. A távirat szövege a következő:

A kongresszuson való részvételben akadályozva vagyunk polgármesterünk álláspontja miatt, a ki szerint ez nem közérdekű, miért is a hatóság összes tagjai és közegei ez uton üdvözik szívvel az egybegyűlteket, kívánva, hogy az államosítás eszméjét, mint megmentőnkét tarthatatlan helyzetünkben, hathatós munkájukkal a megvalósítás felé vigyék.

A városi rendőrség tisztikara.

Kinosan hatott e távirat felolvasása a rendőrtisztviselőkre, izgatottan mozogódtak a padsorokban.

A pár pernyi kínos csendet Mikolcsy László rendőrtanácsos zavarja meg, a ki is felszólalásában megemlíti, hogy ismeri hírlapi közlésekből azokat az áldatlan viszonyokat, melyek Makón uralkodnak s melyek fölött elsiklani lehetetlen. Indítvány nem tesz, de felháborodásának ad kifejezést.

A késő esti órákban vettük azt a tudósítást s így nem volt alkalmunk meggyőződni a hiradás valóságáról. Sem Rákossy Gyula ur rendőrkapitánnyal sem Galambos Ignác dr. ur polgármesterrel nem beszélheltünk ez ügyben.

Mindenesetre meg kell állapítanunk, hogy olyasmi csak történhetett a makói rendőrség részéről, ami Makó városát oly színben tüntette fel egy kongresszuson ami ép nem valami kellemes s hogy ez megtörtént a rendőrséget éri a vád, hogy ország-világba bele kürtöli miszerint Makó városában még nagyon is kielégítők a viszonyok. Folytathatók még sokáig ezen újabb „áldatlan” ügy kapcsán az elmékedést s bizony mondjuk, hogy ez nem válnék a rendőrség előnyére. De nem akarjuk az elfogultság vádját magunkra zudítani s addig míg ezen ügyben a legtisztább világosságot nem látjuk nem kívánunk ezen „tarthatatlan helyzetű” dologgal foglalkozni. Legközelebb visszatérünk erre a dologra.

## Addig kinozták, mig megőrült.

### Keserű a kegyelemkenyér.

A kegyelemkenyér nagyon keserű s az a boldog, aki erre nem szorult rá. Viszont, aki kegyelemkenyérre szorult, az sohasem tudja, hogy mikor kell neki veszni.

Kegyelemkenyérre szorult Rumban egy 72 éves asszony: Gyuk Erzsébet,

akinek Palkovits Gergely rumi korosmáros és neje Gyuk Terézia adtak menedéket. A fiatal házaspár azonban hamarosan megunt a magával tehetetlen öregasszonyt, aki ezentúl csak a oselédek könyörületességéből tartotta magát rendben annyira, amennyire tudta. Az asszony a maga elhagyatottságában csupa piszok lett, férges lepteék el testét. Ekkor aztán a korosmárosék teljesen megutálták és ahelyett, hogy kiadták volna valahová ápolás végett, vagy orvos kezeire bízták volna, kerítettek a számára egy ládát, egy kis szalmát raktak bele és meztelenre vetkőztetve becsukták az öregasszonyt ládástul együtt egy hidasba. Étel sem adtak a szegény nőnek, két oseléd könyörületességéből táplálkozott, ezek adtak be számára némi ennivalót.

A szerencsétlen öreg asszony örjögött, sivitott kinjában, de a jajgatásait nem hallotta senki és így egy ideig titokban maradt a borzalmas eset.

Van azonban a szerencsétlennek egy nagyon jóakarója: a bir. A községben sutogni kezdtek a dologról s a szörnyű eset eljutott a csendőrség fülébe is s azonnal megkezdtek a nyomozást és rájöttek a borzalmas tényre: a csendőrség ott találta az asszonyt a hidasban, fekélyes testtel, meztelenül, örjögve.

Az őrsvezető intézkedett, hogy a szerencsétlen asszony hajlékot kapjon. Járásorvos megvizsgálta a szerencsétlent és konstataulta, hogy elméje meggyengült.

A kihallgatott tanúk vallomása szerint két és fél hónap óta van az öreg asszony borzalmas börtönében. Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel s megtették a házaspár ellen a feljelentést.

## REGÉNY.

### Egy világváros rejtelmei.

(131)

25. fejezet.

A váltó.

— Ugyan miért ne volna szabad? A tábornok ur soha sem tudja meg, aztán, ha mégis tudná, a méltóságos grófkisasszony egyetlen gyermek, az excellentiás tábornok ur duszgazdag, ilyen csekélységért miért neheztelne?

— Gondolja?

— Biztosan tudom.

A komtesz néhány pillanatig habozott meg.

Hol Szedressyre, hol a vállóra tekintett.

A ravasz Szedressy mosolygott, olyan arcot vágott, mintha azt mondotta volna:

— Ugyan, hogy lehet úgy félni egy név aláírásától?

Tekla grófkisasszony még egyszer bemártotta a tollat és gyorsan aláírta a váltót az — apja nevével!

26. fejezet.

Az élők temetője.

A börtönökben, fegyházakban és ezeken kívül becsületesül megfosztva élő szerencsétlenek társaságát „élő halottak”-nak nevezik. Rajtuk kívül azonban van még egy másik élő-halott társadalom is, hová a törvényszéki tárgyaló terem helyett, a kórházon keresztül jut az ember.

Ezek az élők halottak, az — örültek.

Lakóhelyük, a tébolyda, igazi élő temető.

A fővárosban két ilyen szomorú élő temetőzési intézet létezik.

Egyik a Lipótmezőn, a másik az Angyalföldön.

Mi az angyalföldi tébolyda ka-

puján lépünk be.

Hosszu folyosón keresztül vezet az út a felvételi irodába, melynek egyszerű butorzatát, világos kékre festett falait nézve, szokatlannak tűnik fel előttünk az íróasztal előtt ülő, sápadt, beteges kinézésű orvos arcza.

Ő is együtt szenved a szerencsétlenekkel. Szomorú foglalkozás a tébolydai orvosé.

Szívélyesen üdvözlő és kérésünkre készséggel rendelkezésünkre áll, hogy körül vezessen az élők temetőjén.

Egy nagy tágas teremben találjuk az üdülő betegeket. Férfiakat és nőket vegyesen.

Illedelmesen köszöntenek bennünket.

Félnék, révedező tekintetük szo-

moruan bizonyítja, hogy gyógyulásuk csak nagyon lassan megy előre.

Kinon látvány ugyan ez, de még kínosabb a dühös örültek osztálya.

Külön czellákban, melynek falai és padozata ruganyos párnákkal vannak ellátva. A szoba egyik sarkában guggolva ül egy-egy szerencsétlen. A mint zavaros tekintetét reánk fordítja, pillanat alatt felugrik, ugrál és ordít borzasztó módon. Arhetetlen szavakat kiabál. Tépi, tördeli a kezeit és szörnyű szitkokra fakad.

Irtózatossá jelenet ez.

Az orvos csillapító szavaira nem hallgat. A fegyelmeztet ész megszünt.

Folyt. köv.

## Uj üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. vevőközönség becses tudomására adni, hogy Makón a Lonovics-sugarúton saját házamban fiam, ifj. Joó Antal vezetésével a mai kor igényeinek megfelelő

## fűszer- és vegyeskereskedést

nyitottam, ahol állandóan raktáron tartok mindennemű fűszerárut, u. m.: cukrot, kávé, borsot, lecsét, valamint csemegét, déligyümölcsöt, ugyszintén az összes háztartási cikkek, melyeket mindenkori a legolcsóbb áron bocsájtok tisztelt vevőim rendelkezésére. Naponta friss pörkölt kávé és denaturált szesz kapható! Mindennemű gyümölcs állandóan kapható.

Szíves pártfogást kér

Id. Joó Antal.

**Ertesítés!** Az aratás és cséplési idényre mindennemű pálínkák, borok és kőbányai sörök legjobb minőségben, olcsó árakban kaphatók IRITZ SÁMUEL övz, cégnél.

**ÉRTESÍTÉS.** Teljes tisztelettel értesítem Makó város és vidéke közönségét, hogy

**Tamás Mihály** úr kézmű- és divatáru üzletét átvettem, illetve MEGVETTEM.

Tekintetbe véve, hogy az átvételnél sikerült a raktárt olcsón megszerezni, elhatároztam, hogy mielőtt az új és divatos árukkal felszerelném, az átvettek mélyen leszállított árban árusítom ki. Nb. támogatásukat kérve, vagyok tisztelettel: Tamás Mihály utóda

**VERMES MIKSA, (Iud-piac).**  
Szigoruan szabott olcsó árak!



### Megszabadulhat agondoktól

ha egy szórakoztató hangszert hozat  
WAGNER „HANGSZER-KIRÁLY”-től Budapest, József-körút 15. (Telefon.)  
Hegedű 16 darab felszereléssel 12 kor.  
Tárogató, billentyűkkel 16 korona.  
Amerikai Gittár oltára, kottákkal 16 kor.  
Családi hangverseny harmonika 16 kor.  
Mandolin vagy Guitár 16 korona.  
Ébenfa fuvola 1. minőségű 16 korona.  
A milanoi párisi és londoni kiállításán aranyérem és érdemkeresztrel kitüntetve.

### Javítási szakmuhelyek!

Fényképes hangjegyzék ingyen!  
Üväs! Ügyeljünk a „WAGNER” névre és 15-ös házszámra.

**Értesítés.** A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K. árrban bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. cég. A valóságért a cég felelősséget vállal.

**ZEITLER RUDOLF ÉS TSAI GÖZ-MALOM ÉS JÉGGYÁR R. T. MAKÓ.**

Köztudomásu, hogy tavaly a kolera a folyamvizével terjedt, mert a piszkos vízben a bacilusok vigan tenyésznek, mégis van még manapság is ember, a ki folyóvizből nyert jeget használ, holott életével játszik, vegyen mindenki csak

**MŰJEGET**

melyet kristálytisza ártézi vízből készítettünk. — Vevőink kényelmére a jeget naponta reggel legalább 6 kiló vételnél házhoz szállítunk és egy ilyen féltábla jég ára csak 25 fillér. Nagyobb vételnél megfelelő árengedmény.

TELEFON-SZÁM 36.

TELEFON-SZÁM 36.

**ÉRTESÍTÉS.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

**SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT,** amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.

**IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG**

Kőbányai Polgári Serfűzde Részvény-Társaság főraktárosa.

**ÉRTESÍTÉS.** Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx  
**HOMOKI BORT,**

ugyszintén saját főzésű  
TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olesóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,** Szegedi-utca.

**JÓ ÉS OLCSÓ BOR**

**30. kat. hold prima föld**

közel a városhoz hagyma alá kiadó

Iritz Miksánál.

Ujdonság!

Figyelem!

Ujdonság!

TIZEDES MÉRLEG TOLÓSULLYAL

200 kg.-tól 750 kg.-ig kizárólagosan kapható

**HALÁSZ Á. gépraktárában**

**MASSEY HARRIS aratógépek**

... :-: szerelése n. egkezdődött. :-: ...

**MANILLA ZSINEG**

megérkezett.

Raktár augusztus 1-től kezdve Kossuth-utca II. szám, a városi mázsaház mellett.

**TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!**

**A LEGDIVATOSABB**

hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig

**óriási választékban !!**

Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönben pongyolák, külön blousok és aljakban fel-  
!!!! szoknyákban !!!!



A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok. Nagy választéku női fehérnemű raktár. Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

**Pártos E. és Társa**

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.



kisebb és nagyobb mértékben

**KEDVEZŐ ÁRBAN**

!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

Nyomatott a „Makói független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.